

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

14 Vtrum Petrus negando Christum peccauit mortaliter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

quia est in augmento corporali ipsa essentia quantitas non tollitur, cum semper maneat dimensio interminata, sed secundum diversas terminationes quas recipit, fit mutatio de parvo in magnum, quae est augmentum, ita etiam ipsa virtus charitatis non tollitur per essentiam suam, sed variatur terminatio eius. Omnis autem forma recepta in aliquo subiecto terminationem recipit secundum capacitatem recipientis; unde quando subiectum charitatis magis disponitur ad charitatem, scilicet ad congregationem suam ad Deum, tanto maiorem participat charitatem, & sic charitas secundum suam essentiam augetur dicitur.

Et per hoc patet solutio ad obiecta.

QV AESTIO VII.

DE INDE quaeritur de his quae pertinent ad culpam.

¶ Et quaeruntur duo.

¶ Primo, Vtrum Petrus negando Christum peccauit mortaliter.

¶ Secundo, Vtrum habere plures praebendas sine cura animarum absque dispensatione, sit peccatum mortale.

ARTICVLVS XIII.

Vtrum Petrus negando Christum peccauit mortaliter.

CIRCA primum sic proceditur. Videtur, quod Petrus negando Christum non peccauit mortaliter. Dicitur enim quaedam gl. quod peccauit per surreptionem, sed peccatum per surreptionem est veniale, & non mortale, unde primi motus qui per surreptionem sunt, sunt peccata uenialia, ergo peccauit tantum uenialiter.

¶ 2° Praet. Bernardus dicit in lib. de dile. domini, quod in Petro charitas fuit sopita, non extincta: sed per peccatum mortale charitas extinguitur, ergo Petrus non peccauit mortaliter.

SED CONTRA est, quod Gregorius dicit in mora. quod Petrus ab ipsis faucibus diaboli eripitur: sed in faucibus diaboli non est aliquis nisi per peccatum mortale, ergo Petrus peccauit mortaliter.

RESPON. Dicendum, quod absque dubio Petrus peccauit mortaliter negando Christum, quod quidem patet ex duobus. Primo, quia negauit fidem in loco ubi periclitabatur, & eius confessio requirebatur. Ore enim confessio fit ad salutem, ut dicitur ad Rom. 10. in quo uidetur quod sit de necessitate salutis confessio fidei in casu praedicto, & sic praecipue mendacium in his quae fidei sunt, est peccatum mortale, secundum Augustinum in lib. de mendacio. Secundo, quia defectus confessionis & mendacio addidit periurium & blasphemiam, quia ut dicitur Matth. 16. Coepit detestari & iurare, quia non nouisset hominem, quae constat esse grauius peccata. Unde gl. dicit ibidem. Tertio cepit detestari, & iurare, quia non nouisset hominem, quia perseuerare in peccato dat in incrementum scelerum, & qui minima spernit, cadit in maiora.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod surreptio dupliciter accipitur. Vno modo, secundum quod opponitur deliberationi, & sic primi motus dicitur esse surreptitij, & sic Petrus ex surreptione non peccauit. Alio modo, secundum quod opponitur electioni, & sic Petrus ex surreptione peccauit, quia non peccauit

A ex electione quasi ex certa malitia, sed ex passione timoris: talis autem surreptio non excusat a mortali, sicut patet in incontinente, qui fornicatur motus concupiscentia, cum tamen haberet propositum continendi.

AD II. dicendum, quod Bernardus improprie loquitur & eius uerbum ut uerificetur, est intelligendum de quadam dilectione familiaritatis, quam Petrus ad Christum conceperat, quae in eo mansit etiam post negationem, uel si intelligatur de charitate gratuita, intelligendum est, quod non fuit extincta secundum praedestinationem diuinam, quae eius potentiam praeparabat, quam uisus in se extincta secundum actum.

ARTICVLVS XV.

Vtrum habere plures praebendas sine cura animarum absque dispensatione sit peccatum mortale.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur quod habere plures praebendas sine cura animarum absque dispensatione sit peccatum mortale. Quicumque enim facit contra statutum concilij, peccat mortaliter: sed qui habet plures praebendas facit contra statutum concilij generalis, ergo peccat mortaliter. Probatio media, dist. 7. de in quodam decreto Urbani papae, quod incipit. Sacrorum canonum. Omnino aliquem in duabus ecclesiis titulari non liceat, sed unusquisque in qua titularus est, in ea tantum canonicus habeatur. Licet enim episcopus dispositione unius diuersis praesens possit ecclesiis, canonicus tamen praebendarius, nisi unius ecclesiae in qua conscribitur, esse non debet.

CONTRA est, quod in quodam decreto septime synodi. Clericus ab instanti tempore in duabus non connumeretur ecclesiis: negotiationis. n. est hoc, & turpis lucri commodum, & ab ecclesiastica consuetudine penitus alienum, & sic idem quod prius.

¶ 3° Praet. Chrysostomus dicit, quod tenebra erubuit, lumen erubescat, quod figura non fuit coecliam, rei reor esse illicitam: figura autem non fuit concessum, quod inter Leuitas qui capiebat in Bertheem, caperet in Hierusalem, ergo cum perfectiores esse deamus, qui capit in Tyro, non capit in Damasco.

¶ 4° Praet. Bernardus dicit. Qui non vnus, sed plures est in beneficiis, non vnus, sed plures erit in suppliciis: sed qui habet plures praebendas, plures est in beneficiis, ergo plures erit in suppliciis, & sic grauius peccat.

¶ 5° Praet. Quicumque committit se discrimini, & periculo peccati mortalis, peccat mortaliter: iste est huiusmodi, quia recipiendo plures praebendas iurat statuta utriusque ecclesiae, in quibus praebenda datur, quae aliquando non possunt simul seruari, utpote si eodem tempore uocerat ad electionem in utraque ecclesia, uel ad aliqua ecclesiae negocia peragenda, & praecipue, si sit causa inter duas ecclesias, cum utriusque teneatur, ergo uidetur quod peccet mortaliter.

SED CONTRA est, quia illud quod uergit in coe periculum, non est ab ecclesia sustinendum: sed ecclesia sustinet ut aliqui coeter habeant duas praebendas, ergo in hoc non est periculum peccati mortalis.

¶ 2° Praet. Licet sit alicuius patrimonium habenti praebendam accipere: sed maior est conuenientia inter ecclesiastica beneficia, quam iter patrimonium & praebendam, ergo etiam licet habenti unam praebendam, accipere aliam.

RESPON. Dicendum, quod ois questio, in qua de mortali peccato quaerit, nisi expresse ueritas habeatur,

23. q. 24. ar. 2. ad 3. & ne. q. 2. ad 2.

193. arti. spe. cia.